

# Cizí válka, vlastní paměť

*A Foreigners' War, Their Own Memory*

Dobrovolníci španělské občanské války a jejich osudy  
*Volunteers in the Spanish Civil War and Their Fates*

*Call for papers*

Španělská občanská válka je právem považována za jeden z ikonických příkladů mezinárodní mobilizace, ideologické polarizace a transnacionálního aktivismu v první polovině 20. století. Dobrovolníci, kteří se připojili k oběma stranám konfliktu, vstupovali do války s rozličnými motivacemi, které odrážely jejich ideologické, politické, sociální a osobní postoje. Jejich životní cesty představují jedinečné sondy do kulturních, politických a vojenských dějin 20. století. Konec občanské války totiž ani zdaleka neznamenal konec jejich osudů. Ty pokračovaly nejen během následujícího celosvětového konfliktu, ale i v desetiletích poté. Ve složité mezinárodně-politické situaci po druhé světové válce však jejich příběhy často upadly do polozapomnění, které v mnoha zemích přetrvává dodnes.

Mezinárodní konference usiluje o znovuotevření debat o španělské občanské válce jako o klíčovém transnacionálním konfliktu moderní doby. Klade si za cíl propojit dosavadní bádání o španělské občanské válce se širšími otázkami dobrovolnictví, transnacionálních sítí, politické mobilizace a historické paměti. Zaměří se na motivace dobrovolníků, na jejich vojenskou i každodenní zkušenost a poválečné osudy. Chce také zkoumat způsoby, jakými byla tato zkušenost v průběhu desetiletí připomínána, reinterpretována a zapomínána. Z metodologického hlediska je konference rovněž otevřená výzvám a novým přístupům v bádání, od digital humanities po orální historii.

Vítáme příspěvky zaměřené jak na příslušníky Mezinárodních brigád či jiné bojovníky na straně republiky, tak i na dobrovolníky bojující na straně frankistů. Chceme vytvořit interdisciplinární fórum, kde zazní příspěvky nejen z oblasti historie, ale i antropologie, kulturních studií, gender studies, dějin umění, politologie i muzejnictví.





*The Spanish Civil War was a crucial moment of international mobilization, ideological polarization, and transnational activism in the first half of the twentieth century. Volunteers who joined both sides of the conflict entered the war with diverse motivations shaped by ideological, political, social, and personal factors. Their experiences represent unique insights into the cultural, political, and military history of the twentieth century. Yet the end of the civil war did not mark the end of their stories. Their fates continued not only into the following global conflict, but also into the decades that came after. Many of their life stories ultimately faded into partial obscurity—an obscurity that, in many countries, persists to this day.*

*The conference seeks to connect existing scholarship on the Spanish Civil War with broader questions of volunteerism, transnational networks, political mobilization, and historical memory. It will focus on volunteers' motivations, their military- and everyday experiences, and their postwar trajectories. In addition, the conference will explore the ways in which these experiences have been commemorated, reinterpreted, and forgotten over the decades. Methodologically, it is open to the challenges of contemporary research, from digital humanities to oral history.*

*The conference aims to reopen debates on the Spanish Civil War as a key transnational conflict of the modern era. We welcome contributions focusing on interbrigadists and other Republican volunteers, as well as those who fought on the Francoist side.*

*The organizers intend to create an interdisciplinary forum and therefore welcome papers not only from historians but also from scholars in anthropology, cultural studies, gender studies, art history, political science, and museum studies.*

## Předběžné tematické okruhy

### Dobrovolníci na obou stranách španělské občanské války

- Nábor, motivace a ideologický rámec
- Bojové akce a každodennost
- Ženy dobrovolnice, otázky maskulinity a další genderové aspekty

### Poválečné osudy dobrovolníků

- Internace a další perzekuce
- Druhá světová válka jako pokračování
- Zastoupení bývalých dobrovolníků v politických a státních strukturách

### Španělská občanská válka a její ozvěny

- Globální kontext a transnacionální rozměr konfliktu
- Evropa a Španělsko ve 30. letech
- Fašismus a antifašismus

### Paměť, mýty a reprezentace

- Politika paměti, vzpomínání a zapomínání
- Reflexe v kultuře a reenactmentu
- Památníky, muzea a další místa paměti

### Archivní a metodologické přístupy

- Nové prameny a výzkumné strategie
- Digital humanities a mapování dobrovolníků
- Orálně historický výzkum a práce s pamětníky

## Preliminary Areas

### Volunteers on both sides of the Spanish Civil War

- Recruitment, motivations, and ideological frameworks
- Combat operations and everyday life
- Women volunteers, questions of masculinity, and other gender aspects

### Postwar trajectories of volunteers

- Internment and other forms of persecution
- Second World War as a continuation
- Former volunteers within political and state structures

### The Spanish Civil War and its international echoes

- Global context and the transnational dimension of the conflict
- Europe and Spain in the 1930s
- Fascism and anti-fascism

### Memory, myths, and representations

- Politics of memory, remembrance, and forgetting
- Cultural reflections and reenactment
- Memorials, museums, and other sites of memory

### Archival and methodological approaches

- New sources and research strategies
- Digital humanities and volunteer mapping
- Oral history research and working with eyewitnesses





**Datum podání příspěvku:**

30. června 2026

**Jazyk konference:**

angličtina, čeština a slovenština \*

**Datum konání konference:**

25.–26. listopadu 2026

**Místo:**

Vojenský historický ústav  
(U Památníku 2, Praha).

Návrhy na příspěvky v podobě anotace maximálně o 200 slovech a krátký medilonek zasílejte na [ondrej.crhak@nm.cz](mailto:ondrej.crhak@nm.cz)

**Submission deadline:**

June 30, 2026

**Conference languages:**

English, Czech and Slovak \*

**Conference date:**

November 25–26, 2026

**Venue:**

Military History Institute  
(U Památníku 2, Prague)

Please send paper proposals, including an abstract of max. 200 words and short bio to [ondrej.crhak@nm.cz](mailto:ondrej.crhak@nm.cz)

\* Mezi oběma bude na místě zajištěno simultánní tlumočení.

\* Simultaneous interpretation between both languages will be provided on-site.

**Konferenční rada/ Conference Committee:**

**Vojenský historický ústav**

*Military History Institute Prague*

**Mgr. Michal Cáp**

Historicko-dokumentační odbor  
*Historical Research and Documentation Department*

**PhDr. Jiří Rajlich, Ph.D.**

Historicko-dokumentační odbor  
*Historical Research and Documentation Department*

**PhDr. Prokop Tomek, Ph.D.**

Historicko-dokumentační odbor  
*Historical Research and Documentation Department*

**Národní muzeum**

*National Museum of the Czech Republic*

**Mgr. Ondřej Crhák, Ph.D.**

Archiv Náprstkovy muzea  
*Archive of the Náprstek museum*

**PhDr. David Majtenyi**

Archiv Muzea dělnického hnutí  
*Archive of the Museum of the Workers' Movement*

**Mgr. Jolana Tothová**

Sbírka Muzea dělnického hnutí  
*Collection of the Museum of the Workers' Movement*

**Ústav pro soudobé dějiny AV ČR**

*Institute of Contemporary History, Czech Academy of Sciences*

**Mgr. Hana Bortlová**

**Vondráková, Ph.D.**  
Oddělení II. Člověk, identita, prostor  
*Research unit II. Humans, Identities, Environments*

**Mgr. Zdenko Maršálek, Ph.D.**

Oddělení II. Člověk, identita, prostor  
*Research unit II. Humans, Identities, Environments*

**Filozofická fakulta UK**

*Faculty of Arts, Charles University*

**PhDr. Radek Buben, Ph.D.**

Středisko ibero-amerických studií  
*Centre for Ibero-American Studies*

**Mgr. Martin Jelínek**

Ústav historie  
*Institute of History*

**Fakulta sociálních věd UK**

*Faculty of Social Sciences, Charles University*

**PhDr. Barbora Menclová, Ph.D.**

Institut mezinárodních studií  
*Institute of International Studies*

**Filozofická fakulta ÚPOL**

*Faculty of Arts, Palacký University Olomouc*

**doc. Lukáš Perutka, Ph.D.**

Katedra historie  
*Department of History*

*Hlavní organizátoři/Main Organizers:*



**VOJENSKÝ  
HISTORICKÝ  
ÚSTAV PRAHA**



**NATIONAL  
MUSEUM**  
of the Czech Republic



*Spoluorganizátoři/Co-organizers:*



**FACULTY OF ARTS**  
Charles University



**Faculty  
of Arts**

Palacký University  
Olomouc



**FACULTY  
OF SOCIAL SCIENCES**  
Charles University

*S podporou/With Support:*



**Instituto  
Cervantes**